

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Iesus qui omnium potentissimus liberator vnusque est, vt angustetur
arcteturque ab hostibus suis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

posticam, accurrerunt, remq; turpissimam à iudicibus aduersus Susannam licet innocentem, audierunt inuiti. Quid moror? Susanna ad iudicium vocata est, testibus falsis & iniquis conuicta est, ad mortem, omnibus suis amicis lachrymantibus, damnata est. Erat autem cor eius erectum, fiduciam habens ad Dominum, idè exclamauit: Domine qui omnia cognoscis abscondita, nouisti quod nihil horum quæ isti malitiosè composuerunt aduersus me, fecerim. Hæc cum ad mortem innocentissima educeretur, misertus est Dominus, qui omnes oppressos liberat de omni angustia, in se confidentes, spiritu suo impleuit Daniele, qui populum iudicesq; illos senes ad iudicium reuocauit, atque ex eorum ore falsum eos testimonium dixisse aduersus Susannam, conuicit. Qui prolixiorē desiderat historiam, librum legat Danielis prophetæ. Nobis tantundem citasse sufficiat, quo videatur Dominum esse qui angustijs conclusos atque malis circumseptos liberauerit, viam eis euadendi aperiens. Hic tamen (vt secundam partem attingamus) iam angustatus, & malis omnibus circumseptus, non habet qui se liberet. Voluntariè enim omnia sustinet propter nos, propterea nec ipse, nec pater illi subuenit.

Susanna quomodo ab angustia & morte liberata.

Iesus qui omnium potentissimus liberator unusq; est, vt angustetur a hostibus suis.

Partis alterius Argumenti explicatio.

Contra hanc eius misericordiam suo more plebs hæc Iudaica, populiq; dura ceruicis, contraria ei rependit. Nam Iudæi, ij tamè præcipuè, qui peculiariter à vulgi infestatione immunes esse voluit ac liberos, itaq; tantum legi obnoxios, hoc est, pontifices & sacerdotes, Christum angustarunt. Angustauerunt eum deinde pharisæi quoque cum senioribus in suo concilio, tentado omni ex parte, vt illum caperent in sermone, in fidiore mutando, impellendo, adulationibus inuitando, atq; vias illi omnes obstruendo, quibus conclusus euadere non posset, vt putabant, quin liberetur verbo aut facto Christus, aut saltem lapsus apud ignorantes crederetur, quo spem saltem accusationis inuenirent, vnde posset infamari. Hoc autem factum est apud Annam primum, qui illum interrogauit de discipulis & de eius doctrina, paratus quicquid responderet Iesus, illum iuxta præmeditationem & consilij sui conceptum capere in sermone, aut ignominia saltem dignum ostendere. Verùm Iesus illius astum non ignorans, de discipulis suis obtulit: quoniam iam de illis iam, quia à se fugerant, parum loquendi & locus & tempus se ostendebant; ad alteram tantum interrogationem prudenter Dei sapientia respondit, dicens iustus illum eos interrogare, quibus credere foret paratus, hoc est, eos qui se audierant. Se quidem in templo & synagoga palam fuisse locutum, nihil verò docuisse in occulto. Hæc quamuis sapientissima fuerit responsio, qua etiam ab insidiantibus non posset capi Christus, nequaquam tamen contumelia caruit. Nam seruus quidam pontificis adulator domini sui, dolens aduersus insidiasq; dum pontificem videt non obtinuisse quod intendat, hoc est, calumniandi occasionem qua Christum confutaret, ipse, quasi defendere sui domini niteretur honorem, Iesum percussit in maxillam, dans eidem alapam validissimam, simulq; Christum, quem ac si de superbia notasset, obiurgans: *sic respondes, inquit, pontifici?* Iesus verò se à seruo illo & temere ostendens iudicari, & indignè cædi: *si malè, inquit, locutus sum, testimonium perhibe de malo: si autem bene, quid me cædis?*

Alapam Iesus accipit à seruo.

Ioan. 18.

Verum

Verum, Iesus pijsissimus in concilio Iudæorum, vbi Pharisei, scribæ & seniores ad domum Caiaphæ conuenerant, magis fuit angustatus: quippe qui circumfidentibus iniquis, & præ ira in ipsum frementibus, adductus, in illorum medium Iesus stabat, & post multas obiurgationes sibi factas humiliter tacens, ad nullam quoque interrogationem respondebat. Sciebat enim nihil eos aliud querere, nisi occasiones quibus sui furoris in eum possent conceprus effundere. De hoc concilio quo Christum circumuallant impij scribæ & pharisei, Dauid in persona ipsius dicit: *Concilium malignantium obsedit me. Circumderunt me vituli multi, tauri pingues obsederunt me.* Iob quoque: *Conclussit me Deus apud iniquum, & manibus impiorum me tradidit.* Angustabant itaque Christum Iesum ij qui illum circumfederant, inter quos ipse vt agnus stabat, atque tanquam omnium esset reprehensionibus dignus, omniumque obiectorum criminum reus, tacet verecundus. Angustabant autem intentione sua dolosa, animoque malignante ac versipelli, angustabant vultu minaci, truci aspectu, oculis & corde tumidis atque liuidis. Angustabant simulationibus ac quaestionibus fraudulentis. Angustabant præterea obseruationibus inuidiosis. Et quid non agebant, quo eum angustare atque capere possent? Testes adducunt iniquos & varios, quibus circumuallarent eum. Prouocabant ad loquendum, at ipse tacebat. Tandem vim illi inferentes, adiurant atque per sanctum Dei nomen iustum, vt respondeat, cogunt. Caiphas namque quia tacentem videbat ad omnia Iesum: *Nihil respondes, inquit, ad ea quæ illi aduersum te testificantur?* Iesu verò adhuc tacente, quia nihil præter calumniandi occasiones quaerebant, exurgens pontifex: *Adiuuro, inquit, te per Deum viuum, vt dicas nobis, si tu es Christus filius Dei benedicti.* Angustat illum hic vanissimus, & verius sycophanta quam pontifex, audierat enim quod se Dei filium alicubi dixisset, quod coram maxima multitudine collecta in concilio audire cupiebat, vt iustam quomodo putabat, haberet causam aduersus Christum. Adiurat verò, credens Christum neque tacere posse, neque velle subterfugere, propter maiestatis diuinæ reuerentiam, atque idcirco siue responderet, siue taceret Iesus, illum se iam conclusum tenere. Si enim responderet se esse, diceret blasphemum: si taceret, diceret impium, quippe qui adiuratus per Deum, non daret reuerentiam Deo, vt responderet.

Vides quomodo Iesum angustat? Non tenebatur illi respondere Iesus, quia nulla fuit autoritate Caiphas Iesu superior, qua posset illi præcipere. Respondit tamen ob diuini nominis honorem Iesus, dicens: *Tu dixisti, hoc est, verum in hoc dixisti.* Veruntamen qui filium hominis nunc cernitis humilem atque vilem reputatis in primo eius aduentu, a modo, id est, post hunc aduentum, aduenientem secundo videbitis in potestate magna & in nubibus cæli. Hæc audiens hypocrita, scidit vestimenta sua, exclamans: *Blasphemauit. Quid vobis videtur?* Angustauerunt Iesum iterum omnes: *Reus est, inquit, morti.* Præsciuit benignissimus Iesus hunc sibi constructum dolum, quo non euaderet eorum linguas: præsciuit se propter confessionem veritatis in sermone capiendum, nec ignorabat iniquum impiorum erga se iudicium: voluit tamen sic fateri veritatem, licet humilitate id faceret modestissima, atque se reum propterea mortis quamuis innocentissimum iudicari. Hinc quantis iniurijs quasi conclusum & circumuentum angustarunt, vix possibile est dicere. Nam in faciem

Matth. 26.
Caiphas cū
suo concilio
quærum an-
gustauerint
Christum.

Psal. 21.

Iob. 16.

Matth. 26.

Marc. 14.

Lucæ 22.

Matth. 26.

Caiphas cur
Iesum adiu-
rauerit.

Adiuratus
Iesus cur non
tenebatur
respondere.

Matth. 26.

Matth. 26.

eius quidam expuerunt, alij genas eius alapis ceciderunt, alij colaphis percusserunt, alij vellicabant genas, alij barbam, pleriq; capillis trahebant. Velim præterea eius faciem: atq; vt pseudopropheta afflictione nimia eidem illudunt, dicentes: *Prophetiza nobis Christe, qui est qui te percussit? Hoc autem dicebant, quando simul omnes cædebant aut Christi faciem, aut collum aut caput, aliudvè corporis membrum. Putasne iam hac nocte Christum verè angustatum, dum inter hostes vilissimosq; ribaldos manet conclusus, in cois pœnis hi facinorosi vniuersam expenderunt noctem? Itaq; visis quibus pœnis, quibusvè modis Christi corpus foris afflixerunt, atq; eius sensus quibus angustauerint molestijs, adhuc præterea restat meditando expendere, quibus molestijs, blasphemijs, calumnijs, improperijs, alijsvè modis ac vijs animæ eius sanctissimam angustauerint.*

Precatio pro aduersorum tolerantia.

Mansuetissime Iesu, qui vilissima quaq; per totam noctem es passus, qui crudelissimeq; propter nos varijs improperijs ac pœnis es tractatus: da nobis nostri contemptum diligere, & aduersa omnia hilariter ferre, qui es super omnia benedictus, Amen.

DE CHRISTI DUCTIONE AD PILATVM.
Theorema XI.

ARGVMENTVM.

Arcanum intime sanctitatis vilipenditur, atque ad sui opprobrium ac contemptum, prophanis reuelatum atque nudatum est.

IESU SANCTITAS QUANTA ET QVOMODO
Deo ea creaturisq; diuersim conueniat. Concio XI.

Lucæ 2.
Christus vt
fit essentialiter sanctus.

Reliquias
sanctorum
& alia sacra
in quanta
Deus veneratione
haberi velit.

Coloff. 2.
Ioan. 1.

Qvando Gabriel Archangelus beatissimæ Mariæ virgini conceptum patrumq; nunciabat futurum, quo Christum Deum & hominem esset mixtura omnium saluatorem, post alia quæ locutus est, hoc adiecit: *Quod ex te nascetur sanctum, vocabitur filius Dei.* Vide quia non dicit Angelus, qui nascetur sanctus, sed, *quod ex te nascetur sanctum:* vt ipsum essentialiter sanctum, hoc est, ipsam sanctitatem intelligamus, à quo cæteri vt sancti sint, habent. Considerandum autem nunc, in quanta reuerentia, in quanta veneratione Deus sacra reliqua omnia vsque ad seruorum suorum ossa & reliquias haberi voluit, qui nisi cum deuotione ac reuerentia, timore pariter ac veneratione ea non cerni, nec à quouis hominum genere tangi finit, aded vt teste Magno Gregorio, nonnullos propterea castigatos in reprobam visus sit tradere mortem, quod magis curioso quam pio animo ad sanctorum reliquias videndas sese ingesserant, aut opertas detexerant, aut quod vasa sacra contumeliose tractauerant. Quanta igitur reuerentia hic erat contuendus, aut quanto erat venerationis cultu tractandus, in quo habitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter, qui gratiæ recepit plenitudinem non ad mensuram, cui canitur in eor-